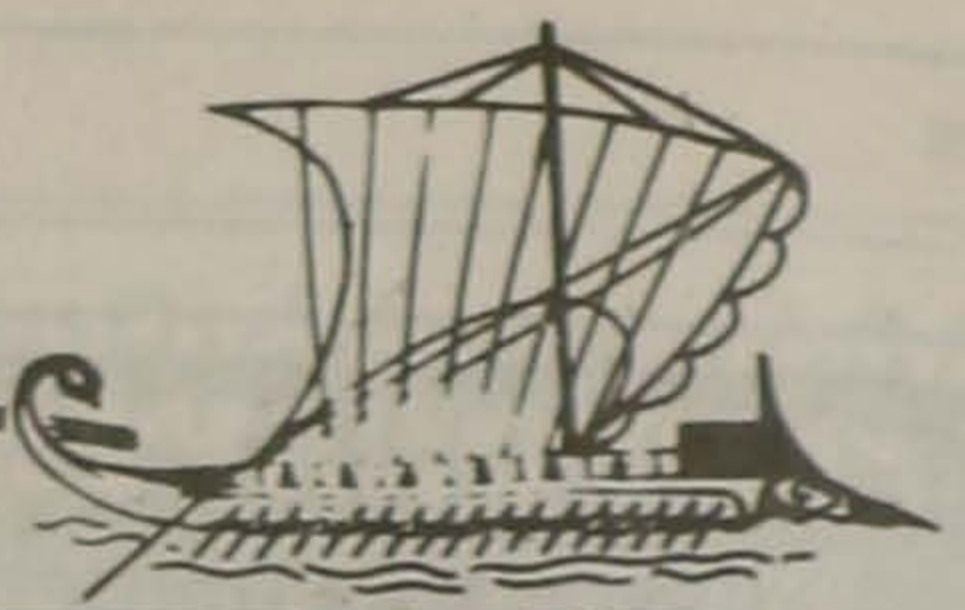

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΑΓΟΥΣΤΟΝ 1994 ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΕΤΟΣ 6ο Αρ. Φύλλου 63

Στην Ιερά Μονή Παναγίας Σουμελά:

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Στις 13.8.94 πραγματοποιήθηκε προγραμματισμένη ειδική σύσκεψη προέδρων ποντιακών σω-

ματειών - μελών της ΠΟΠΣ στην Ιερά Μονή Παναγία Σουμελά. Τα θέματα ημερήσιας διάταξης ήταν:

1. Δ' Παγκόσμιο Συνέδριο Ποντιακού Ελληνισμού.
2. Ο Ελληνισμός της πρώην Σοβιετικής Ενωσης.
3. Σχέσεις ΠΟΠΣ με άλλες ομοσπονδίες.
4. Συζήτηση για το φεστιβάλ Ποντιακής Παράδοσης και τη Νεοθραία.
5. Προτάσεις για τις περαιτέρω ενέργειες του οργανωμένου ποντιακού χώρου - μετά την καθιέρωση της 19ης Μαΐου - για την προώθηση διεθνοποίησης του ζητήματος της γενοκτονίας.

Το δεύτερο θέμα που αφορά το δράμα που αντιμετωπίζουν οι παλινοστούντες Πόντιοι από την πρώην Σοβιετική Ενωση ροκάνισε το μεγαλύτερο χρόνο. Πήραν το λόγο όλοι οι σύνεδροι και αφού αναφέρθηκαν λεπτομερώς στο σύνολο των προβλημάτων της νέας προσφυγιάς έκαναν προτάσεις για την επίλυσή τους. Η πρόταση να απαλύνουν, έστω και προσωρινά, τα σωματεια το δράμα των προσφύγων και παράλληλα να πιέσουν με κάθε τρόπο την πολιτεία, ώστε να πάρει θάρραλλες αποφάσεις

Συνέχεια στην 3η σελ.

ΕΝΑΣ ΣΠΑΝΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Πολλές φορές κάποια ασυνήθιστα βιώματα δεν ακολουθούν το δρόμο της ήθης. Όσο ο χρόνος περνά τόσο έντονα νιώθεις την παρουσία τους. Τέτοια βιώματα άφησε η εκδήλωσή με τη χορωδία μας στη Χρυσούπολη Καβάλας. Τη θυμόμαστε σαν σήμερα όχι γιατί απέδωσε καλύτερα. Πάντα η επιτυχία της είναι δεδομένη.

Ούτε η ηγία, η εγκάρδια και ενυστερόβουλη ποντιακή φιλοξενία συνέβαλε στη διαμόρφωση των εντυπώσεων. Εκείνο που κρατάει ομοζώντανες τις μνήμες είναι η προσωπικότητα του Δημάρχου Χρυσούπολης Γιάννη Πασογιάννη. Ανθρώπος απλός, δραστήριος με αρκετές γνώσεις και σπάνια ψυχική ακτινοβολία. Σου δίνει αμέσως την αίσθηση ενός εξαίρετου φίλου απολύτου εμπιστοσύνης. Το έργο του πετυχημένου σ' όλους τους τομείς μα ιδιαίτερα σημαντικό στο χώρο του Πολιτισμού.

Ερωτεύτηκε κυριολεκτικά τους πολιτιστικούς φορείς της πόλης. Αγωνίζεται σαν Δήμαρχος και τρέχει σαν απλός εργάτης να δώσει πνοή στην προσπάθειά τους για ένα καλύτερο αύριο. Το ενδιαφέ-

ρον του αυτό δεν έχει τοπικό μόνο χαρακτήρα. Αυθόρμητα και με καταφανή συγκίνηση κατέβαλε ένα πολύ σημαντικό ποσό, σαν πρώτη δόση, για την ανέγερση του Κέντρου Πολιτισμού στο Πανόραμα Βέροιας. Το κτίριο αυτό, είπε, λόγω αποστολής, δεν έχει σύνορα και ιδιοκτησία ανήκει σε όλους μας. Εύχομαι σύντομα να ολοκληρωθεί και με την ευρύτερη προσφορά του να συντελέσει στη μείωση των φυλακών της χώρας.

Φύγαμε από την τόσο ευχάριστη και ενδιαφέρουσα συντροφιά του Δημάρχου με σκοπό να μάθουμε περισσότερα πράγματα για το πρόσωπό του. Κάναμε για δεύτερη φορά επισκέψεις σε συγγενείς μας στη Χρυσούπολη και ακούσαμε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της πόλης. Δεν χρειάζεται η εκτενής αναφορά. Το γεγονός ότι διαθέτει όλες τις αποδοχές κυρίως σε πολιτιστικούς σκοπούς αυτό και μόνο αρκεί να βγάλει κανείς τα συμπεράσματά του και να μη θεωρηθεί ότι είναι οικονομικά ανεξάρτητος. Η οικογένειά του συντηρείται με το εισόδημα κάποιου ιχθυοτροφείου. Τα ήμερα αυτά όχι γιατί θέλουμε να κάνουν το ίδιο ή έστω να

παίρνουν λιγότερα, λόγω λιτότητας, όσοι όσοι κατέχουν παρόμοιες θέσεις.

Κάτι τέτοιο στην εποχή μας είναι πολύ δύσκολο. Τα τα- Συνέχεια στην 2η σελ.

Το πνεύμα του τόνου

Σαν πικρό παραμύθι

Έχει η ιστορία περίεργα πιασινύσματα. Σε μυθικές περασμένες εποχές, ο ταξιδευτής ανήσυχος νους των Ελλήνων της φυλής και της περιπέτειας εξεστράτευε σε μακρινές άγνωστες χώρες αναζητώντας με πάθος κάποιο "χρυσόμαλλον δέρας".

Όπου το έβρισκε ίδρυε πόλεις και χωριά, έκτιζε σχολεία και ναούς, ηθούτιζε, δημιουργούσε μια νέα Ελλάδα, μεταφέροντας στη νέα πατρίδα τον πολιτισμό και την παιδεία της, χωρίς ποτέ να κόβει τους δεσμούς μαζί της.

Αντιθέτως, η αμφίδρομη σχέση ενίσχυε και στήριζε τη γενέτειρα χώρα. Με χρόνια και καιρούς ήρθαν αλλαγές και ήρθαν κατατρέγμοι και πόλεμοι και οι Έλληνες της διασποράς απειλημένοι αναγκάστηκαν να κάνουν την αντιθε-

τη πορεία του ταξιδιού, γυρεύοντας πια το "χρυσόμαλλον δέρας" πίσω στην Ελλάδα.

Και τότε ανακάηψαν με θλίψη ότι εδώ τους είχαν ξεκάσει. Τους έσπρωξαν στις παρυφές, τους προηπλάκισαν, τους κυνήγησαν, τους εξετέλεισαν.

Όσοι παρέμειναν στους αρχαίους παθιαούς τόπους, ματαίως ζητούν τη βοήθεια και τη συμπαράσταση της μητέρας πατρίδας. Και δεν ζητούν υλικά αγαθά. Δασκάλους και βιβλία ζητούν για να συνεχίσουν να αισθάνονται και να παραμένουν Έλληνες. Μαραζώνει και χάνεται ο Ελληνισμός του Πόντου, της Πόλης, της Κάτω Ιταλίας... Όταν πεθαίνει η γλώσσα, πεθαίνει το γένος.

Της Εύας Κοταμανίδου

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ

Τα δημοτικά τραγούδια του Πόντου

Στα δημοτικά μας τραγούδια εκφράζεται όλη η ψυχή της φυλής μας. Εκεί αποτυπώνεται η ζωή κι ο πολιτισμός του λαού μας. Το απαραίτητο τραγούδι-μα των δημοτικών στίχων ήταν επί αιώνες η μοναδική μουσική ψυχαγωγία του λαού, μαζί με τα όργανα που τη συνόδευαν και το χορό.

Η καταγωγή των δημοτικών μας τραγουδιών είναι η ελληνική αρχαιότητα και το Βυζάντιο. Είναι τα δημοτικά μας τραγούδια εκφράζουν τη φυλετική ενό-

τητα και συνέχεια, την εθνική αυτοτέλεια, την ηθική και πνευματική αυτονομία της πατρίδας μας και το αδαπάνητο ψυχικό δυναμικό του λαού μας.

Βασικό χαρακτηριστικό των δημοτικών μας τραγουδιών είναι το γεγονός ότι, από όποιο μέρος κι αν προέρχονται δεν διαφέρουν βασικά μεταξύ τους. Παρά ταύτα όμως έχουν ιδιαίτερο χρωματισμό, αφού ως γνωστό στην ιδιαιτερότητα αυτή συντελεί η τοπική ιστορία, η γεωγραφία, το κλίμα κ.λ.π.

Στη μεγάλη οικογένεια των δημοτικών μας τραγουδιών ανήκουν και τα ποντιακά τραγούδια τα οποία δε διαφέρουν από τα Ελλαδίτικα. Το ιδιαίτερό τους όμως χαρακτηριστικό τους γνώρισμα είναι ότι συνδέονται με το παρελθόν με στενότερους δεσμούς. Η εθνική ονομασία π.χ. Έλληνες, η οποία εξαφανίστηκε σχεδόν σ' όλη την διάρκεια του μεσαιώνα και δεν απαντάει σ' άλλα μέρη του ελλαδικού χώρου, στον Πόντο αναπνέει μέσα από τους στίχους των τραγουδιών.

Στα ποντιακά τραγούδια όλοι είναι Έλληνες.

"Πέτ' στο τον κύρη μου τον Ελλένον

πέτ' στο τη μόννα μου την Ελλένον.

.....

πέτ' στο τ' αδέφα μου τους Ελλένοους".

Ο καθηγητής της Λαογραφίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Γ. Μελάς, σε διάλεξή του στις 22-12-1957 είπε: "Τα δημοτικά τραγούδια του Πόντου είτε διηγ-

ματικά, είτε ιστορικά, έχουν αρκετές που τα κατατάσσουν ανάμεσα στα ωραιότερα δημιουργήματα της ελληνικής λαϊκής μουσικής".

Ο δε ακαδημαϊκός κ. Ρωμαίος, έγραψε στο βιβλίο του "Η ποίηση ενός λαού": "Οι ποντιακοί στίχοι ξεπερνούν σε λογοτεχνική αξία αυτούς τους καλύτερους ιδιόρρυθμους στίχους του Κόβου και Καβά-

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗ

φη" που είναι από τους μεγαλύτερους ποιητές μας.

Μια εμβόθυνση, μια μελέτη στα ποντιακά δημοτικά τραγούδια δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσει κανείς πολλές πτυχές από το βίο και τον πολιτισμό του ποντιακού λαού, και να φτάσει σ' ωφέλιμα διδάγματα και γνώσεις.

Ταυτόχρονα όμως προσφέρει μια ανεπανάληπτη

αίσθηση του μεγαλείου της σοφίας του ποντιακού λαού. Αυτή η γνωριμία ευχαριστεί την ψυχή, προβληματίζει τη σκέψη και την οδηγεί σε φωτεινούς ορίζοντες.

Και όμως οι εγκυκλοπαιδείες και τα σχολικά μας βιβλία καθόλου ή ελάχιστα αναφέρονται στα δημοτικά ποντιακά τραγούδια.

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

"ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ"

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ
Οικονομολόγος - Συγγραφέας
Θουκυδίδη 2 - Τηλ. 0331 - 25.282

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΤΣΙΚΑΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

"ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ"

ΤΗΛ. 0331/66.913 - FAX
0331/66.979

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. 0331 - 28.356

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 1.000 Δρχ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ**ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"**

* Οι στήλες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του

* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται

ΕΝΑΣ ΣΠΑΝΙΟΣ**ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΤΟ****ΠΛΕΥΡΟ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.**

Συνέχεια από την 1η σελ.

νίζουμε, ωστόσο, διότι μέσα στην απέραντη έρημο της κερδοσκοπίας αποτελούν μία πραγματική όαση ελπίδας, ένα ερέθισμα για κάποιους χρήσιμους προβληματισμούς.

Από τον αυριανό Δήμαρχο και το Νομάρχη δεν περιμένουμε τέτοιες θυσίες. Έχουμε όμως την απαιτηση να δουλέψουν και πέραν του ωραρίου δίχως πρόσθετο υλικό κέρδος. Η ημίσια και όχι μόνο διοίκηση νοσεί και είναι κρίμα να λείπει το αξιομιμντο παράδειγμα των υψηλά ισταμένων που τους δίνει και το ηθικό δικαίωμα να ζητήσουν συνέπεια από το σύνοδο των δημοσίων υπαλλήλων. Περιμένουμε ακόμα από τους εκπροσώπους πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης έργα πολλά και καλά. Τα δικαιούται ο τόπος μας.

Γι' αυτό η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας εύχεται στις επικείμενες εκλογές να ψηφιστούν, κατά το πρότυπο της Χρυσούπολης, οι ηθικοί ταλαντούχοι, οι χαρακτηριστικοί μέσα στις ευαισθησίες των οποίων ο πολιτισμός να κατέχει την αρμόζουσα θέση. Τον χρειάζεται τόσο πολύ σήμερα η Ελλάδα μας.

Με το σκεπτικό αυτό θα έχουμε προσεχώς συναντήσεις με όλους τους υποψήφιους Δημάρχους και Νομάρχες προκειμένου να συζητήσουμε προβλήματα αναβάθμισης της πολιτιστικής μας υποδομής και τη δραστηριοποίηση όλων των μορφωτικών συλλόγων για μία προσφορά ποιότητας.

Γιά πείμε λύρα μ' έμορφον
πώς αγροικάζ ατ' όλια,
και το λαλόπος το γλυκόν,
πώς παίρ λαρών τα πόνε:

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ**ΑΝΕΚΔΟΤΑ****Ο ΚΟΡΩΝΤΣ...**

Ο Κορώντς ασ' σην θέρσαν έτον κοσαροκλέφτες. Κάθαν θεού ημεράν έκλεφτεν κοσάρας. Εκατερήμαξεν το χωρίον. Ίσά πόνα κοσάραν 'κι εφέκεν.

Ίσ' σό τέθος ο μουκάρτς, ο ποπάς, αζάδες, εκατήθαν 'ς σο Τζεβιζλιούκ κι' εγκάλεσαν ατόν 'ς σόν καιμακάμ'. Εκείνος πά έστειλεν κι' επήρεν τον Κορώντς κι' εσέγκεν ατόν μέρας.

Ίσ' σ' δέκα πέντε ημέρας απάν, Σάββαν ημεράν έτον, οι ζανταρμάδες είπαν ατόν: "Κορών, πουρνά Κερεκλήν, από πουρνού θ' εβγάλομε με".

- Καλά, είπε ο Κορώντς. Εγώ πά νά ευχαριστώ σας θα πάγω απόψ' φέρω κάμποσα κοσάρας να εφτάτε έναν κέφ'.

- Γιατί να φεύω, είπεν.

Ζατί πουρνά θα εβγάλετε με. Αφίστε με, εγώ 'ς σό δύο - τρία ώρας αδά είμαι.

ΑΡΧΙΝΟΥΜΕ ΑΣ' ΣΟ ΕΝΑΝ

Είνας τεμπέλι' τς τηδέν δουλειάν 'κι εβέλι' νεν να εποιεν. Ενούντ' τσεν ντο δουλειάν να εφτάγ' και να μη νεγκάσκειται. Επήγεν επλήθωεν ση θάλασσα την άκραν κι' εμέτραιεν τα βίος.

Επέρασαν απ' εκές είνας δεβάτες κ' ερώτεσαν ατόν "ντ' εφτάς".

- Μετρώ τα ταγιάδας, είπεν.

- Και πόσα εμέτραιες, είπεν ατόν.

Ο τεμπέλι' τς ενέσπαλεν ατό. "Μάρε, χάσον ντ' εμέτρεσα, είπεν. Ντο επέρασαν, επέρασαν κι εκάθαν. Αρχινούμε ατώρα ασ' σο έναν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. αβούτο=αυτό
2. αγοίτικος=τέτοιος
3. άγουρος=άντρας
4. άκλερος=δυστυχής
5. ανάμνον=περίμενε
6. αξινάρ=τασεκούρι
7. απιδέβα=παράτα
8. αναβεί=μουσκεύει
9. αποργελώ=περιγερω
10. αράεμαν=ζήτησι
11. άσκεμα=άσχημα
12. ασπαλιέται=κλείνει

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Αν αποθάνω εσύ μη κλεις και μη μοιρολογάς με

Ζωντανόν μόνον τζίζο με και μη κατολογάς με

Γιατί η αγάπη μ' για τ' εσέν να ζη πουλί μ' ακόμαν

αφού εσέν εσκεπασεν το έρημον το χώμαν;

Δύναμιν δόσ' μ' εσύ θεέ, χαράν δόσ' σό καρδόπο μ'

εγώ πολλά επόνεσα, μη γονατίεις το ψόπο μ'

Ζωή όντ' είχα εδώκ' άτοσα πόνια σ' και σα δάκρας

ντό είν' ά σην χαράς πολλά και πλέα α σα μουράτα σ'

Η θαλασσα όντες βοά και κρούει σα θαλασσάκρα

σό νου μ' όνερα έρχου-νταν σ' ομμάτια μ' μαύρα δάκρα

θάψον καρδόπο μ' τη χαρά σ' και θάψον τα μουράτα σ'

όνειρον έτον η χαρά σ'

χαρά έσαν τα δάκρα

Ισκιά τ' εσόν εγώ είμαι, εσύ τ' εμόν ο ήλεν

τ' ομμάτια σ' τα παντέμορφα τ' εμόν ο Ταραήλεν

Καρδιαν, ψύν' και δύναμιν, ούθλια εσέν' εδώκα

και την χαράν 'κ επέντεσα σ' όσα πόρτας εντόκα

Λέγνε σον πόνον γιατρικόν είναι πάντα τα χρόνια

ατό που λέει 'κ εγάπεν και 'κ έσυρεν ζάι πόνια

Μη λέτε με να τραγουδώ, τ' εμόν η τραγωδία

δάκρα και πόνος γίνεται ντο 'κ έχ' παρηγοριάν

Ναιθοί σε κείνοναν που ζη περαν ασά μουράτα τ'

ατός άλλο το φως 'κ ελέπ' μέ τ' ανοικτά τ' ομμάτια τ'.

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ
ΣΤΟ ΒΟΛΟ****ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ**

Στη φωτογραφία ο Πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Γιάννης Μιχαηλίδης με παρόντα της Ένωσης Ποντίων Ν. Μαγνησίας κ. Παναγιωτίδη.

Η χορωδία της ΕΛΒ που κατενθουσίασε τους συμπατριώτες μας της Νέας Ιωνίας Βόλου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Β. ευχαριστεί θερμά:

1. Το Δήμαρχο Χρυσούπολης Καβάλας κ. Ιωάννη Πασαλίδη για τη φιλοξενία της χορωδίας και για την προσφορά των 100.000 Δρχ. υπέρ της ανέγερσης του Κέντρου Πολιτισμού.
2. Το Συνεταιρισμό Υδραυλικών Βέροιας για την ανάληψη της δαπάνης εκτύπωσης λαχείου.
3. Τον κ. Μόρα Δημήτριο για τη δωρεά διάθεση μεγαφωνικής συσκευής.
4. Τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ροδοχωρίου για την προσφορά των 100.000 Δρχ. υπέρ της ανέγερσης του Κέντρου Πολιτισμού.
5. Τον ΟΑΕΔ Βέροιας - Συμβουλευτική Επιτροπή για τη διάθεση τριακοσίων εργατικών εισιτηρίων από την ποντιακή θεατρική παράσταση "Οι τελευταίοι".
6. Το Δ/ντή της εφημερίδας "ΛΑΟΣ" και του Ραδιοφωνικού Σταθμού "ΤΥΠΟΣ FM" κ. Μιχάλη Πατσικά για την προσφορά των 50.000 Δρχ. από δικαιώματα διαφήμισης του υπό ανέγερση Κέντρου Πολιτισμού.
7. Την εταιρεία "Ν. Ξυδόπουλος - Δούκας" για την διευκόλυνση έργου της ΕΛΒ (προσφορά σκαμνάκια).
8. Τον κ. Μαραντίδη Ξενοφώντα για την φιλοκερδή διαφήμιση του θεατρικού έργου "Οι τελευταίοι" με όχημά του.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ο "Αργοναύτης" ως γνωστόν εκδίδεται από την Εύξεινο Λέσχη Βέροιας για μη κερδοσκοπικούς λόγους, αλλά για πνευματική ανιστόρηση της λαογραφίας και της πολιτιστικής μας παράδοσης. Είναι, λοιπόν, απαραίτητο, για την ασταμάτητη και απρόσκοπτη πλεύση του να ανανεώσουμε τις συνδρομές μας έγκαιρα και ακόμα να γράψουμε νέους συνδρομητές.

Δεν αρκούν οι Πόντιοι

Του Λουκά Δημάκα
"ΝΕΑ" 22.8.94

ρας: Το δημογραφικό και ιδιαίτερα την πτωχή που αφορά στην πληθυσμιακή παρακμή των ακριτικών περιοχών.

Η σύγκριση των αριθμητικών δεδομένων δύο πε-

ριοχών - η επιλογή τους είναι αυτονόητη - δείχνει όλες τις διαστάσεις του κρηκτικού προβλήματος.

Στις αρχές της δεκαετίας του '70, τόσο στο Αιγαίο όσο και σε Ξάνθη - Ροδόπη (Θράκη), οι γεννήσεις υπερτερούσαν των θανάτων (100 γεννήσεις έναντι 83 θανάτων στο Αιγαίο και 100 έναντι 46 αντίστοιχα σε Ξάνθη - Ροδόπη).

Πλησιάζοντας τη δεκαετία του '90, ως προς τον πληθυσμό του Αιγαίου, η σχέση ανατρέπει και πλέον υπερτερούν των γεννήσεων οι θάνατοι (100 έναντι 145). Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο και σε Ξάνθη - Ροδόπη, όπου βρίσκεται η συντριπτική πλειοψηφία της μουσουλμανικής μειονότητας: Εδώ οι γεννήσεις εξακολουθούν να υπερτερούν (100 έναντι 66). Κι όλα αυτά μ' έναν γενικό πληθυσμό που τη δεκαετία του '80 δεν μπόρεσε να ανανεωθεί και δίπλα σε Τουρκία και Αλβανία που έχουν ρυθμό διπλοασισμού του πληθυσμού τους ανά (περίπου) 30ετία.

Είναι ηλίθιο φαινόταρον ότι η εγκατάσταση

προσφύγων στις ακριτικές περιοχές θα αποτελέσει έναν σοβαρό ανασχετικό παράγοντα της πληθυσμιακής παρακμής. Όμως αυτό δεν αρκεί. Εκείνο που χρειάζεται είναι σοβαρός προγραμματισμός σε αναπτυξιακή κατεύθυνση. Χρειάζεται π.χ. πριν πάνε οι πρόσφυγες, να έχουν δημιουργηθεί θέσεις εργασίας, ώστε να ενταχθούν στον παραγωγικό και τον κοινωνικό ιστό και να ριζώσουν. Κι όχι γκέτο τύπου Εβρου, γιατί αν δεν υπάρξει αναπτυξιακή παρέμβαση, οι νεόκτιστοι οικισμοί θα γίνουν συν τα χρόνια... "ΚΑΠΗ Ποντίων".

Για δε το ευρύτερο δημογραφικό πρόβλημα απαιτείται τόση για επανάχρηση της επιδοματικής πολιτικής, με στόχο την ουσιαστική ενίσχυση των πολύτεκνων ζευγαριών σε καθαρά αναπτυξιακή κατεύθυνση. Γιατί με την υπάρχουσα νομοθεσία - προϊόν προεκλογικών σκοπιμοτήτων - εξισώνονται μπροστά στην επιταγή των 17.000 δρχ. 40χρονοι γονείς με 4 παιδιά (ίσως και όλοι πολυεξοδοί μαθητές) με 75χρονης γιαγιάδες με ισάριθμα παιδιά που εργάζονται ή και... συνταξιοδοτούνται.

Στην όμορφη αυτή εκδήλωση απηύθυνε χαιρετισμό η Πρόεδρος του Μορφωτικού - Πολιτιστικού Σύνθετου "Ευστάθιος Χωραφός" κ. Παρθένα Κουπιδού, όπως και ο Πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Γιάννης Μιχαηλίδης.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο Πρόεδρος της Κοινότητας κ. Ταχματζίδης με μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος της ΕΛΒ με μέλη του Δ.Σ., ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Πολιτιστικών Συλλόγων Ημαθίας και υπεύθυνος της εφημερίδας "Αργοναύτης" κ. Γιάννης Μελετιδής και κάτοικοι της Κοινότητας. Η έκληψη της βραδιάς: Η έξοχη ερμηνεία ποντιακών τραγουδιών από το παλιό μέλος της χορωδίας και κάτοικος της Κοινότητας Πατρίδας κ. Βασίλης Ραφαηλίδης, τον οποίο συνόδευσε με τη λύρα ο γιός του Θεόφιλος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δραστήριος Μορφωτικός - Πολιτιστικός Σύλλογος της Κοινότητας Πατρίδας "Ευστάθιος Χωραφός" έχει εκδώσει μια ιστορική καταγραφή του οδοιπορικού από τον Πόντο στη νέα ΠΑΤΡΙΔΑ της Ελληνικής Μακεδονικής γης. Ένα καλαίσθητο και με περιεχόμενο βιβλίο που τιμά τους δημιουργούς του. Το βιβλίο είναι πνευματική παρκο-

Στα πλαίσια "Ημαθιώτικα 1994"

Η χορωδία της ΕΛΒ εντυπωσίασε στο χωριό Πατρίδα Βέροιας

Στη φωτογραφία η Πρόεδρος του Μορφωτικού Συλλόγου κ. Παρθένα Κουπιδού, ενώ απευθύνει χαιρετισμό.

Μπροστά στο χωριό Κοινοτικό Κατάστημα του χωριού Πατρίδας Βέροιας, η χορωδία της ΕΛΒ παρουσίασε το βράδυ 31-8-1994, το πλοίο κι εντυπωσιακό της πρόγραμμα, με χορόρχη τον Κώστα Καραπαναγιωτίδη.

Μπροστά στο χωριό Κοινοτικό Κατάστημα του χωριού Πατρίδας Βέροιας, η χορωδία της ΕΛΒ παρουσίασε το βράδυ 31-8-1994, το πλοίο κι εντυπωσιακό της πρόγραμμα, με χορόρχη τον Κώστα Καραπαναγιωτίδη.

Η προσπάθεια να γράψουμε το βιβλίο αυτό, την τοπική ιστορία μας, ξεκίνησε από ένα ερέθισμα, μια παρότρυνση του γραφείου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ημαθίας στο να παρακινήσουμε τους μικρούς μαθητές του Δημ. Σχολείου Πατρίδας να γνωρίσουν την πολιτιστική τους ταυτότητα και την ιστορία των παππούδων τους, γιατί θεωρούμε ότι τα ιδανικές, οι αξίες και η παράδοση που μας κληροδότησαν οι παππούδες είναι τα μόνο στέρεα θεμέλια όπου όφοβα μπορούμε να πατήσουμε, μέσα στους ύποπτους και ανήσυχους καιρούς που διανύουμε.

Ορμώμενοι, μ' αυτές τις σκέψεις, πήραμε την απόφαση να προλάβουμε να γράψουμε τις αναμνήσεις των γερόντων του χωριού μας, όπως απόμειναν, αληθιά και να συλλέξουμε όσες φωτογραφίες περιώθηκαν, γιατί κάποτε μόνο αυτά τα στοιχεία θα θυμίζου-

ζουν το χαμένο παρελθόν του χωριού και ίσως μία μέρα να είναι χρήσιμα σ' άλλες γενιές που θάρθουν.

Καταστρώνοντας ένα ερευνηματολόγιο, προσπαθήσαμε, όσο ήταν εφικτό, να καλύψουμε θεματικό όσον αφορά τα πιο σπουδαία γεγονότα που τάραξαν την ζωή των παππούδων μας, το χρονικό διάστημα 1878 μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '60.

Κάποιες παραλείψεις και κενά ήταν αναπόφευκτα σ' αυτή μας την πρώτη προσπάθεια που οφείλονται στο περιορισμένο χρόνο που εργαστήκαμε αληθιά και στη συγγραφική σπειρία μας.

Επίσης θέσω να ευχαριστήσω τους μαθητές της Ε' και ΣΤ' τάξης για το ζήλο τους και τη συνεργασία που επέδειξαν.

Πατρίδα 2-5-1993
Η Δασκάλα
Παρθένα Δ. Καγκελίδου
Εμείς θα λέγαμε: Η Πατρίδα είναι ένα όμορφο χωριό, με όμορφους ανθρώπους.
Γιάννης Α. Μελετιδής

Λειτουργία της ταβέρνας

Κάνουμε γνωστό στα μέλη και στους φίλους της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας ότι το εντευκτήριό μας ή η ταβέρνα όπως συνηθίζεται να λέγεται, λειτουργεί κάθε μέρα από τις 8 μέχρι τις 2 μετά τα μεσάνυχτα.

Η καθαριότητα και η περιοποίηση είναι παραδειγματική.

Σας περιμένουμε για διασκέδαση και όσοι επιθυμούν μπορούν να ενημερώνονται και να συζητούν με το Δ. Συμβούλιο γύρω από θέματα της Λέσχης στο διπλό γραφείο μας.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Συνέχεια από την 1η σελ. προς την κατεύθυνση αυτή, είχε την μεγαλύτερη απήχηση.

Να σημειώσουμε ότι τα περισσότερα αιτήματα των αδελφών μας Ποντίων ήταν και εξακολουθούν να είναι δίκαια αιτήματα εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων πολιτών. Ευχόμαστε, ωστόσο, ολόψυχα η πολιτεία να δώσει κατ' εξαίρεση εις βάρος των παιδιών μας την αρμόζουσα λύση στα δικά τους αιτήματα, φτάνει να μην αισθάνονται θυμωμένοι με την πατρίδα Ελλάδα. Για μας η εγκατάλειψη δυστυχώς έγινε πια συνήθεια.

οίστηκε να μυηθεί στο πνεύμα της ποντιακής ιδέας, διότι η ακυρότητα της μεγάλης ευθύνης την περιμένει.

Κατά τη συζήτηση του τελευταίου θέματος έγιναν πολλές προτάσεις που στοχεύουν στην αναγνώριση της γενοκτονίας από Διεθνείς Οργανισμούς κλπ.

Το τρίτο θέμα, σχέσεις ΠΟΠΣ με άλλες ομοσπονδίες, που είναι επίκαιρο και καυτό, σκόπιμα ίσως μεταφέρθηκε στο τέλος και έκλεισε με δύο κουβέντες δίχως ν' ακουστεί κάποια άλλη άποψη.

Μιχάλης Γερασιμίδης
Γενικός Γραμματέας της Ε.Λ.Β.

Στη Χρυσούπολη Καβάλας

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ

Στιγμιότυπο από τη φιλοξενία. Εις υγίαν, λοιπόν!

Στις 7/8-94 η πολυμελής χορωδία της ΕΛΒ με το χορόρχη Κώστα Καραπαναγιωτίδη παρουσίασε στους συμπατριώτες μας της Χρυσούπολης Καβάλας ένα εντυπωσιακό πρό-

γραμμα που κατενθουσίασε τους παρεβρισκόμενους. Για άλλη μια φορά η χορωδία με τον καταξιωμένο χορόρχη της έκανε μεγάλη εντύπωση και προκάλεσε ριπή συγκίνησης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη χορωδία ο Δήμαρχος Χρυσούπολης κ. Ιωάννης Πασαλίδης και οι συμπατριώτες μας επιφύλαξαν θερμή φιλοξενία.

ΕΛΛΑΣ - ΠΟΝΤΟΣ

Κου ΚΩΝ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗ - Δικηγόρου

Ελλάδα συ που γέννησες
Θράκη, Μακεδονία
Ηπειρο, Πελοπόννησο
Κρήτη και Θεσσαλία.

Ιωνία, Δωδεκάνησο
Κύπρο και Γαμουλία
Βυζαντινή Βασιλεία
Παλλάδος την Αθήνα.

Πολλές κόρες εγέννησες
στον κόσμο ξακουσμένες
που άλλες ζουν ελευθερές
και άλλες σκλαβωμένες

Μαναχογι μονάκριβο
τον Πόντο έχεις παιδί σου
πολέμαρχο ανίκητο
προθυμο στην φωνή σου

Χορεύοντας πυρρίχειο
ιμνεί το όνομά σου
και όταν η μοίρα το καλεί
φρουρός στα συνάρα σου.

Νέα βιβλία

Ευσταθίου Πελαγίδη: "Η αποκατάσταση των Προσφύγων στη Δυτική Μακεδονία (1923-1930)"

Σημείωμα του Γιώργου Χ. Χιονιόδη

τας και το χρονοδιάγραμμα της, για τη διαδικασία και για την πορεία της εκκαθάρισης της Ε.Α.Π. κάμνοντας και έναν συγκεντρωτικό απολογισμό και τις τελικές παρατηρήσεις του. Και εδώ υπάρχει η βιβλιογραφική τεκμηρίωση των απόψεων, που διατύπωσε.

Το βιβλίο κλείνει με το Παράρτημα εγγράφων (τα οποία νομίζω πως θα έπρεπε να είναι πομπηθήστερα για να προωθηθεί η έρευνα περισσότερο και για να διευκολυνθούν και οι άλλοι μελετητές, ειδικότερων θεμάτων), ευρετήριο (κυρίων ονομάτων, τοπωνυμίων κ.τ.λ., που είναι πάντοτε χρησιμότατο, γιατί, αλλιώς, τα ιστορικά κ.α. βιβλία είναι "θησαυρός υπό την γη" μη δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν από όσους δεν είναι δυνατόν να αποδεχτούν συνεχώς τούτα), πίνακα των χρησιμοποίησιών πηγών (στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό), της βιβλιογραφίας (όπου θα μπορούσε να προσθέσει κανείς και άλλα, αξιόλογα έργα σημαντικών συγγραφέων, όπως, για να μην μνησθώ ελάχιστα (που τυχαίνει να γνωρίζω, μια και, εδώ και 30 χρόνια, ετοιμάζω ειδική μονογραφία για τα βακούφια του Εβρονός βέη και έχω συγκεντρώσει πλούσια βιβλιογραφία στη βιβλιοθήκη μου) των Νικολάου Ελευθεριάδη, Α.Ζ. Καλλιμαχίδη, Βασίλειου Α. Αρτεμιάδη, Κων/νου Δ. Ρακτιβάν, αλλιά και του Κ.Δ. Πολυχρονιάδη, όπως και των νεώτερων, λ.χ. του

θυσμών της περιοχής τούτης, κάμνοντας ειδική αναφορά στα μουσουλμανικά κτήματα "της 9ης Δηλώσεως", που αφορούσε σε όσους έφυγαν πριν την 18η Οκτωβρίου 1912, σε όσους Μουσουλμάνους έμειναν ανέκαθεν εκτός της Ελλάδας. Εδώ δημοσιεύονται, ύστερα, ενδιαφέροντες συγκεντρωτικοί πίνακες - κατάλογοι των μουσουλμανικών και των προσφυγικών πληθυσμών, οι οποίοι είναι σοβαρά και πολυσημάντη πηγή πληροφοριών για πάμπολλα θέματα. Το κεφάλαιο κλεί-

νει με την καταχώρηση των σχετικών σημειώσεων (που ονομάζονται, όπως και της Εισαγωγής, "υποσημειώσεις", αν και δεν υπάρχουν κάτω από κείμενο, ανά σελίδα).

Στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζονται τα θέματα, τα οποία αναφέρονται στην Αποκατάσταση των Προσφύγων στη Δυτική Μακεδονία. Ετσι, μας δίνει πολλή, κωδικοποιημένη, πληροφόρηση για την οργάνωση των εποικιστικών υπηρεσιών, για τη σταδιακή πρόοδο της αγροτικής και της αστικής αποκατάστασης. Ειδική είναι η εξέταση του πολύ ενδιαφέροντος θέματος της μετονομασίας των οικισμών, στο μεταίχμιο τούτης της τόσο σημαδιακής, εποχής (1923 - 1930). Χρήσιμα στοιχεία για τις προόδους της γεωργικής και της κτηνοτροφικής παραγωγής, για τις καταμετρήσεις και τις διανομές των κληρών (χωραφιών) και των οικοπέδων, για την υδροδότηση των προσφυγικών οικισμών, για τα μέτρα, ειδικά, για τους παραμεθόριους οικισμούς, για την υγειονομική και για την κοινωνική μέριμνα, για τις αποζημιώσεις, για την ίδρυση σχολείων και, τέλος, για τους αστικούς οικισμούς, τους Προσφυγικούς, της Δυτικής Μακεδονίας, πάντοτε. Και το κεφάλαιο τούτο τεκμηριώνεται με τη μνημονευόμενη βιβλιογραφία και την αναφορά - παραπομπή στις πηγές.

Στο τελευταίο, 3ο κεφάλαιο, εξετάζεται η κατάσταση στη Δυτ. Μακεδονία μετά την Ανταλλαγή, με ειδική αναφορά στη Συνεταιριστική και στην κοινωνική δραστηριότητα των Προσφύγων, την οικονομική ανάπτυξη της, στη δημογραφική - πληθυσμιακή κατάσταση μετά την Ανταλλαγή και στην Εθνολογική εικόνα της, δηλαδή σε θέματα εξαιρετικά ενδιαφέροντα από πολλούς απόψεις, οι οποίες θεμελιώνονται σε σχετική βιβλιογραφία και σε ανέκδοτες πηγές.

Σε πρόσθετο, υστερόγραφο κεφάλαιο, εκτός αριθμώσεως, ο κ. Στάθης Πελαγίδης έκρινε πολύ σωστά, πως έπρεπε να μας δώσει τις γενικότερες και τις ειδικές απόψεις και τις συμπεράσματά του, τις προσωπικές εκτιμήσεις του για το συνοπτικό πρόβλημα της προσφυγικής αποκατάστασης, παρέχο-

να μη ενεργήσει έντονα τοπικιστικά, όπως δεν παρασύρθηκε από το δεδομένο ότι είναι ποντιακής καταγωγής και έτσι δεν περιόρισε (πράττοντας πολύ σωστά) την έρευνά του, μονάχα, σε όσα αναφέρονται αποκλειστικά στους Πρόσφυγες της ποντιακής καταγωγής αλλιά επεξεκίνησε το ενδιαφέρον του και για όλους τους Πρόσφυγες. Υπονοώ, βέβαια, την ανάγκη να μας δώσει ανάλογες, αντίστοιχες μελέτες, τουλάχιστο για την Κεντρική και τη Δυτική Μακεδονία και στη συνέχεια για όλη την Ελλάδα, ως προς το θέμα της Αποκατάστασης των Προσφύγων της χώρας. Ήδη, κατέχει το θέμα και απέδειξε ότι διαθέτει και τα απαιτούμενα προσόντα. Είθε...

ότι ο συγγραφέας μας χάρισε μία σημαντική και περιεκτική διατριβή, η οποία διαθέτει πρωτοτυπία, πληρότητα και άριστη τεκμηρίωση, καθώς στηρίζεται, κυρίως, σε ανέκδοτα και συνθήτως αναξιόποινα, μέχρι τώρα, Αρχεία. Τυχερή, λοιπόν, η Δυτική Μακεδονία, διότι έλαβε πίσω τόσο πλούσια "τα τροφεία" από το άξιο και εργατικότατο παιδί της, ελπίζω, όμως, ότι ο κ. Στάθης Πελαγίδης

"Κι ακούμε με τα ιστορικά μας αυτιά τον Ξενοφώντα με τους Μυρίους του να ξεσπάσει σε αλλαγμούς χαράς πάνω από την Θήκη της Μικράς Ασίας αγναντεύοντας τον Εύξεινο: "Θάλαττα! Θάλαττα!..."

Ενισχύετε το Πνευματικό μας Κέντρο

Αγαπητοί μου συμπατριώτες και αναγνώστες του "Αργοναύτη".

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, όλοι, οι Πόντιοι και φιλοπόντιοι, ότι είναι "θέμα τιμής" να προχωρήσουν σοβαρά οι εργασίες ανέγερσης του Πνευματικού Κέντρου της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας, το οποίο θα αποτελέσει (όταν θα λειτουργήσει με όλα τα τμήματά του) μια πολιτιστική κυψέλη του Ποντιακού Ελληνισμού, όπως η Παναγία Σουμελά είναι το Θρησκευτικό μας κέντρο. Χρειάζεται, όμως, να "ανασκουμπωθούμε" όλοι - όλες,

ώστε να εξοικονομηθούν σοβαρά ποσά.

Ενας τρόπος να προσφέρουμε στη Λέσχη (για το Πνευματικό Κέντρο) όσα ποσά επιθυμούμε να δώσουμε, π.χ. αντί στεφανιών σε κηδείες κ.λ.π. συγγενών και φίλων μας. Ετσι, τα ονοματεπώνυμα θα γραφούν και στο ειδικό βιβλίο, που αργότερα θα κυκλοφορήσει και τυπωμένο, με το χρονικό της ανέγερσης του Πνευματικού Κέντρου. Ας σημειωθεί δε ότι για όλες τις δωρεές θα δίδονται ισόποσες αποδείξεις, ώστε τα σχετικά ποσά να εκπληρώνονται στις φορολογικές δηλώσεις.

Συνέχεια από το προηγούμενο

Στο πρώτο κεφάλαιο της κυρίως μελέτης ο ερευνητής επικεντρώνει την εξέτασή του στα αφηρώματα, στην ανταλλαγή των πληθυσμών, ιδιαίτερα στη Δυτική Μακεδονία, όπου περιόρισε, καταρχήν, το ενδιαφέρον του. Στην πραγματικότητα, όμως, το βιβλίο του αποτελεί μια πρώτης τάξεως πηγή-φόρμα, διότι τα ζητήματα ήταν κοινά, κυρίως στη Μακεδονία, παρ' όλο ότι υπήρχαν και ειδικά θέματα, τα οποία επικωρρίζονταν στη Δυτική Μακεδονία, οφειλόμενα στα (εξεταζόμενα) προβλήματα τούτης, η οποία παρουσίαζε ιδιμορφία, ως εκ της ιδιαίτερης φυσικής και της πληθυσμιακής συνθέσεώς της. Ο συγγραφέας καταπιάνεται με όσα γνωρίζουμε από τα σχετικά έγγραφα κ.τ.λ. για την ανταλλαγή των πλη-

'Πολιτιστικές εκδηλώσεις στη Μικρή Σάντα Βέροιας

Ο Μορφωτικός Σύλλογος Μικρής Σάντας Βέροιας στα πλαίσια "Ηραθιώτικα '94" πραγματοποίησε στη Μικρή Σάντα τις παρακάτω εκδηλώσεις:

1. Την Κυριακή 21/8/94 και ώρα 8.30 το βράδυ δόθηκε ποντιακή θεατρική παράσταση με το έργο "Σειράν κι χαλάνω", από τον ερασιτεχνικό θίασο της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας.

2. Την Κυριακή 21/8/94 το πρωί πραγματοποιήθηκε θεία λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου και τέλεσε μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των θανόντων Σανταίων στον Πόντο και τη Μητέρα Πατρίδα καθώς και των

σόντων Μακεδονομάχων και παράλληλη σχετική ομιλία από τον κ. πρόεδρο του Μορφωτικού Συλλόγου.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας και στις 7 η ώρα, το εξαιρετικό χορευτικό συγκρότημα του Εκπολιτιστικού Συλλόγου "Η Αγία Τριάδα" Δασκίου παρουσίασε στην ηλιετία του χωριού αυθεντικούς παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια.

Επακοούθησε χορευτικό λαϊκό πανηγύρι με λύρα και αλλιά λαϊκά όργανα.

Στις εκδηλώσεις παραβρέθηκαν Σανταίοι και κάτοικοι των χωριών της περιοχής και της Βέροιας.

Μνημείο των Σανταίων προ του οποίου και φέτος έγινε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των θυμάτων της ηρωικής Σάντας από τον τουρικό στρατό. Στις εκδηλώσεις μνήμης στην ιερά Μονή Παναγίας Σουμελά παραβρέθηκε και αντιπροσωπεία της ΕΛΒ. Σημειώνεται ακόμα ότι στο μνημείο κατέθεσε στεφάνι εκπρόσωπος της Λέσχης. Αιωνία ας είναι η ιερή μνήμη των θυμάτων της ηρωικής Σάντας του Πόντου.

Σκηνή από το θεατρικό ποντιακό έργο "Σειράν κι χαλάνω" που με επιτυχία ανέβασε το θεατρικό τμήμα της ΕΛΒ στα πλαίσια "Ηραθιώτικα '94". Το έργο ανεβαίνει σε σκηνοθεσία Λευτέρη Τσακουρίδη. Αξίζει να σημειωθεί ότι το θεατρικό τμήμα της ΕΛΒ συνεχίζει την πολύχρονη προσφορά του προς τους συμπατριώτες μας συμβάλλοντας αποφασιστικά στην αποκάλυψη και διατήρηση του παραδοσιακού ποντιακού πολιτισμού. Τα θερμά μας συγχαρητήρια στους ερασιτέχνες ηθοποιούς μας και στο σκηνοθέτη.